

CONSTRUCTIVE ALPS 2015

Mednarodna nagrada za trajnostno prenovo stavb in gradnjo na območju Alp

Sporočilo za medije: alpska arhitekturna nagrada *Constructive Alps*

Bern/Vaduz, 16. december 2014

50.000 evrov za trajnostno prenovo in gradnjo

Švica in Lihtenštajn že tretjič razpisujeta mednarodno arhitekturno nagrado *Constructive Alps*. Pravila sodelovanja v natečaju so enostavna, ambicije, ki jih želi doseči nagrada, pa velike, saj naj bi Alpe postale vzorčna regija na področju boja proti podnebnim spremembam kakor tudi območje, ki je sinonim kakovostnega življenja. Natečaj želi zato k sodelovanju pritegniti primere gradnje objektov vseh kategorij in zlasti primere prenove, ki celovito uresničujejo načela trajnostne arhitekture.

Kako združiti prijetno življenje v Alpah in skrbno ravnanje z naravo je vprašanje, na katero poskuša odgovoriti arhitekturna nagrada *Constructive Alps 2015*. Objekte vseh kategorij, ki še posebno nazorno kažejo, kako medsebojno delujeta estetika in celostni pristop trajnostnosti, je mogoče prijavit od današnjega dne dalje do 12. 2. 2015. Za sodelovanje v prvem krogu je potrebna kratka obrazložitev, kaj je tisto, kar posamezen objekt odlikuje kot posebno trajnostni. Mednarodna žirija bo pri objektih ocenjevala, koliko so bili upoštevani vidiki čutnega zaznavanja kakor tudi celovita merila trajnostnosti: povezanost objekta z javnim prevoznim omrežjem, izbira okolju prijaznih gradbenih materialov oz. načina gradnje, za katerega je značilna nizka poraba energije in tal. Žirija bo ravno tako upoštevala kulturne in socialne vidike, vplive objekta na okoliško regijo in njegov prispevek h kakovostnejšemu življenju za prebivalce. Katere projekte bo določila za končni izbor, bo znano oktobra 2015. Podrobneje se bo mogoče s projekti seznaniti na potujoči razstavi, ki bo obiskala različne kraje v Alpah, predstavili pa jih bodo tudi v posebni številki švicarske arhitekturne revije *Hochparterre*.

Gradnja zglednih projektov za kakovostno življenje v Alpah

Nagrada *Constructive Alps* je prispevek Švice in Lihtenštajna k izvajanju Alpske konvencije (gl. uokvirjeno besedilo) in obenem spodbuda za razmislek o tem, kaj je pravzaprav kakovostno življenje v Alpah. Pomembno vlogo pri tem imata trajnostna prenova in trajnostna gradnja: na območju Alp porabijo zasebna gospodinjstva ravno toliko energije kot celoten prometni sektor. Energija, pridobljena predvsem iz kurilnega olja in zemeljskega plina, se najpogosteje uporablja za ogrevanje in hlajenje prostorov. Največji porabniki energije so stare in slabo izolirane stavbe. Pravi ključ za učinkovito varstvo podnebja in s tem kakovostnejše življenje prebivalcev in obiskovalcev Alp je zato prenova – in če je potrebno, tudi gradnja novega – stavbnega fonda z domačimi in okolju prijaznimi gradbenimi materiali. Še zlasti naj bi nagrada spodbudila tiste, ki hiše načrtujejo in prenavljajo sami, ter jim s tem dala nove ideje, kot tudi tiste, ki odločajo o tem, kako to izvesti. Namen natečaja *Constructive Alps* je pokazati, kako lahko energijsko učinkovite stavbe, zgrajene iz domačih gradbenih materialov, vplivajo na stanovalce in okolico in kako lahko obogatijo življenje.

Prepletenost racionalnega s čutnim: zmagovalci natečaja 2013

Prvo nagrado je na natečaju leta 2013 zaradi svojega celostnega koncepta prejela zgornjeavstrijska kmetijska šola, zgrajena po načrtu vorarlberških arhitektov Josefa Finka in Markusa Thurnhera. Kmetijsko-izobraževalni center Salzkammergut je zasnovan po zgledu štirikotno razporejene kmetije, zavzema malo prostora, zgrajen je v pasivnem standardu in z razširitvijo obstoječega objekta. Objekt je zgrajen iz domačega lesa bele jelke, za izolacijo je bila uporabljena ovčja volna, na strehi je postavljen solarni sistem, stranišča pa se izplakujejo z deževnico. Šolski center obiskuje okoli 200 bodočih kmetovalcev, pri čemer jih 150 tudi živi v centru. V stavbi

CONSTRUCTIVE ALPS 2015

Mednarodna nagrada za trajnostno prenovu stavb in gradnjo na območju Alp

sta še trgovina, ki prodaja lastne proizvode, in celo prostor, kjer potekajo delavnice na temo obnovljivih virov energije.

Drugo nagrado je žirija podelila družini Brugger, in sicer za prenovu njihove 250 let stare kmečke hiše v avstrijskem Bartholomäbergu, v katero so člani družine vložili ogromno lastnega dela. Stavba je odličen primer za to, kako lahko prebivalci Alp skrbno ravnajo z domačo stavbno dediščino, se pri tem uspejo izogniti prevelikim stroškom in si izboljšajo kakovost življenja. Tretjo nagrado pa je žirija namenila slovenskemu večnamenskemu središču za trajnostni razvoj Solčavskega – centru Rinka. V markantni novogradnji s fasado iz macesnovega lesa sta tudi prostor za prodajo lokalnih izdelkov in dvorana, kjer se lahko srečujejo domačini.

Constructive Alps

Švica in Lihtenštajn bosta – po letu 2010 in 2013 – tudi v letu 2015 skupaj razpisala mednarodno nagrado za trajnostno prenovu in gradnjo v Alpah – *Constructive Alps*, ki naj bi pripomogel, da bi Alpe postale zgledna regija na področju varstva podnebja. Nagrada je tudi sinonim za sodelovanje z ministrstvi, izobraževalnimi in kulturnimi inštitucijami ter nevladnimi organizacijami. Pomoč članom mednarodne žirije pri ocenjevanju kakovosti objektov, ki se potegujejo za nagrado, zagotavlja Univerza v Lihtenštajnu, potujočo razstavo, na kateri se bo javnosti predstavilo okoli 30 nagrajenih in podnebju najprijaznejših objektov, pa so zasnovali v Švicarskem planinskem muzeju v Bernu. Ob tej priložnosti bo na voljo tudi razstavni katalog, ki bo izšel kot posebna številka ugledne revije za arhitekturo *Hochparterre*. Pri izvedbi natečaja *Constructive Alps* sodeluje tudi Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA), ki skrbi za strokovno in organizacijsko pomoč.

www.constructivealps.net

Uresničevanje Alpske konvencije

Alpska konvencija je v svetovnem merilu prva pravno zavezujoča mednarodna pogodba o trajnostnem razvoju ene od gorskih regij. Okvirno konvencijo je leta 1991 podpisalo osem alpskih držav in Evropska unija. Izvajanje konvencije podrobneje ureja osem protokolov. Poleg tega so se države s sprejetjem Akcijskega načrta za podnebje zavezale k izvajanju ukrepov in zagotavljanju potrebnih sredstev, saj naj bi Alpe postale vzorčna regija na področju blaženja podnebnih sprememb in prilagajanja nanje. Pomembno vlogo pri tem imata trajnostna prenova in gradnja, saj se v Alpah tretjina koristne energije porabi za gradnjo, ogrevanje in odstranjevanje stavb. Natečaj *Constructive Alps 2015* je prispevek Švice in Lihtenštajna k uresničevanju Alpske konvencije, Akcijskega načrta za podnebje in rezultat Platforme za energijo, ene od tematskih delovnih skupin Alpske konvencije.

www.alpconv.org

Za vprašanja sta vam na voljo

g. Köbi Gantenbein, predsednik žirije,
tel. +41 44 444 28 88; e-naslov: gantenbein@hochparterre.ch

ga. Silvia Jost, Zvezni urad za prostorski razvoj (Bundesamt für Raumentwicklung – ARE),
tel. +41 31 322 06 25, e-naslov: silvia.jost@are.admin.ch

Fotografije v kakovosti, primerni za tisk, si lahko presnamete z www.constructivealps.net/sl/za-medije.